

Veiledning til eksperter ved vurdering av søknader

Kommersialiseringsprosjekt - Verifisering

Innhold:

Om søknadsbehandlingen	2
Veiledning vurderingskriteriene	3
Forventninger til søknadsvurderingene	5

Om søknadsbehandlingen

Søknadstypen Kommersialiseringsprosjekt skal bidra til økt kommersiell bruk av offentlig finansiert forskning. Formålet med et verifiseringsprosjekt er å redusere teknologisk og markedsmessig usikkerhet i prosjektet. Målsettingen ved slutført prosjekt er at de mest kritiske spørsmål og usikkerheter er avklart slik at neste ledd i kommersialiseringsprosessen utløses. Her er lenker til årets utlysning og til nettside med informasjon:

- [Utlysningen av verifiseringsprosjekt 2024](#)
- [Nettside med informasjon om kommersialiseringsprosjekt](#)

Søknadsbehandlingen foregår i to trinn:

Trinn 1:

Individuell ekspertvurdering via Forskningsrådets nettløsning. Hver ekspert har 2-3 uker på å gjennomføre vurderingen. Ekspertenes vurdering vil i etterkant deles i anonymisert form med søker, for å synliggjøre styrker og svakheter ved søknaden.

Trinn 2:

Etter at ekspertene har gjort sin individuelle vurdering, beregnes et gjennomsnitt av karakterene per søknad. Deretter deles søknadene inn i tre grupper:

1. **Gruppe 1** – Søknader med gjennomsnitt 5,0 eller høyere.
2. **Gruppe 2** – Søknader med gjennomsnitt $\geq 4,0$ og lavere enn 5,0. I tilfeller der minst én av ekspertene har vurdert søknaden til gjennomsnitt 6,0 eller bedre, vil søknaden bli videre vurdert i et panelmøte for å komme fram til en omforent vurdering.
3. **Gruppe 3** – Søknader med gjennomsnitt < 4 vil ikke bli vurdert videre.

Søknader med gjennomsnittskarakterer 5,0 eller høyere anses som støtteverdige. Administrasjonen fremlegger støtteverdige prosjekter, rangert etter hovedkarakter og spredning på nærings-, tema- og utfordringsområder, og på forskningsinstitusjoner og regioner, for vedtak i porteføljestyret for Innovasjon.

Porteføljestyret vil også legge Forskningsrådets generelle policy for tildeling av midler til grunn, inkludert:

- prioritering av prosjekter som bidrar til at Norge blir et lavutslippssamfunn, til grønn omstilling eller til å løse andre viktige samfunnsutfordringer blant søknader med lik kvalitetsvurdering
- prioritering av prosjekter med kvinnelige prosjektleder blant søknader med lik kvalitetsvurdering

Søkere får svar på søknaden innen februar 2025.

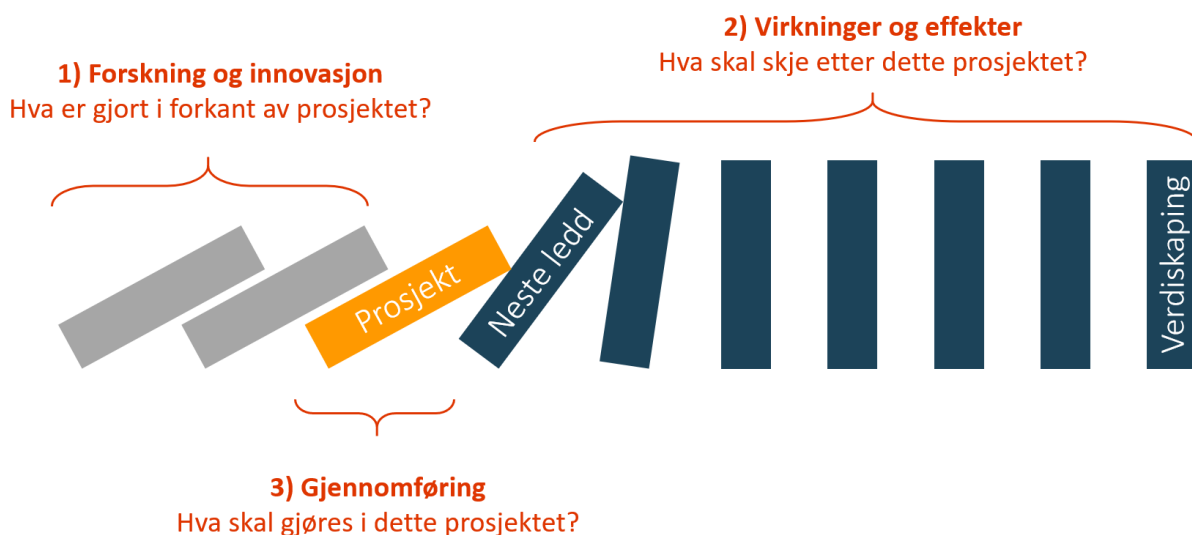
Veiledning vurderingskriteriene

Ekspertene vurderer den enkelte søknad på grunnlag av innholdet i søknadsskjemaet og godkjente vedlegg. Det er ditt faglige skjønn, basert på din faglige bakgrunn, erfaring, bransje- og markedsforståelse, som skal ligge til grunn for vurderingene. Informasjon som eventuelt kommer fram kun via lenker i søknaden er ikke en del av prosjektbeskrivelsen og skal ikke tillegges vekt i din vurdering. Er det informasjon du savner, kan du påpeke det i vurderingen din.

Søknadene vurderes i lys av formålet med utlysningen og etter disse kriteriene: 1) Forskning og innovasjon, 2) Virkninger og effekter og 3) Gjennomføring. Det skal settes karakter på hvert kriterium og karakterene skal begrunnes. Vurderingskriteriene skal bedømmes etter følgende karakterskala:

7	Fremragende	Svarer særdeles godt på kriteriet. Den har ingen vesentlige mangler.
6	Svært godt	Svarer svært godt på kriteriet. Den har få og uvesentlige mangler.
5	Meget godt	Svarer meget godt på kriteriet. Den har noen få mangler.
4	Godt	Svarer godt på kriteriet. Den har en god del mangler.
3	Mindre godt	Svarer på deler av kriteriet. Den har vesentlige mangler.
2	Svakt	Svarer ikke tilfredsstillende på kriteriet. Den har alvorlige svakheter.
1	Dårlig	Svarer ikke på kriteriet/kan ikke vurderes fordi den er ufullstendig/mangler viktig info.

Søknadene må være tydelige på hva som er gjort i forkant av prosjektet, hva som skal gjøres i det omsøkte prosjektet og hva som skal skje etter at dette prosjektet er avsluttet. Dette gjenspeiles i vurderingskriteriene og kan illustreres som dominobrikker. I kriterium 1 vurderes hvorvidt prosjektet har et godt utgangspunkt. I kriterium 2 vurderes hvorvidt dette er kommersielt interessant og kan bidra til verdiskaping. I kriterium 3 vurderes hvorvidt det som skal gjøres i prosjektet vil bidra til å utløse neste ledd i kommersialiseringsprosessen.

1) Forskning og innovasjon

Her vurderes utgangspunktet for søknaden og hva som er gjort i forkant av prosjektet.

i. Forskningsresultater:

- I hvilken grad er forskningsgrunnlaget tilstrekkelig redegjort for, herunder hvem som står bak forskningen og hvordan det har utspring fra en offentlig finansiert forskningsorganisasjon?
- Hva er nytt, hvorfor er forskningen interessant og hvor på TRL-skala befinner prosjektet seg?

ii. Innovasjonsgrad:

- I hvilken grad er behovet eller problemet som skal løses på en ny eller bedre måte beskrevet, og hva er forskjellig i forhold til eksisterende løsninger (state-of-the-art)?

Hva kan være mangler for dette kriteriet?

For dette kriteriet kan det være flere typer mangler, for eksempel manglende:

- redegjørelse av konkrete forskningsresultater
- kjennskap til «state-of-art» og potensielle kunders behovssituasjon
- beskrivelse av hvordan produktet/prosessen/tjenesten representerer signifikante forbedringer i forhold til det som finnes i dag.
- dokumentasjon (f.eks. henvisninger til påstander fra potensielle kunder)

2) Virkninger og effekter

Her vurderes den langsiktige planen og hva som skal skje etter prosjektet.

i. Markedsinnsikt og bruksområder:

- I hvilken grad er det tilstrekkelig redegjort for markedsinnsikt, bruksområder og hvorfor resultatene er kommersielt interessante? I hvilken grad viser søker til dialog med relevante aktører?
- I hvilken grad identifiseres og beskrives konkurransebildet?

ii. Gjennomføringsstrategi:

- I hvilken grad er hovedtrekkene i hva som skal skje etter dette prosjektet redegjort for, herunder hypoteser som adresserer strategivalg, utfordringer, risiko og rettigheter, forventede inntekter og investerings- og bemanningsbehov?

iii. Samfunnsnytte og bærekraft:

- I hvilken grad beskrives viktige samfunnsutfordringer som prosjektet vil kunne bidra til å løse?

Hva kan være mangler for dette kriteriet?

For dette kriteriet kan det være flere typer mangler, for eksempel manglende:

- realistisk markeds- og verdikjedeforståelse
- beskrivelse av potensielle kundesegmenter og behovssituasjon
- praktisk realiseringsstrategi og risikoanalyse
- beregning av markedsstørrelser og inntektsmuligheter basert på realistiske forutsetninger
- beskrivelse av fremtidig investerings- og ressursbehov
- oppstilling av bærekraftsmål uten redegjørelse på hvordan prosjektet vil bidra til å nå disse
- dokumentasjon (f.eks. innledende dialog med potensielle kunder/relevante markedsaktører)

3) Gjennomføring

Her vurderes den kortsiktige planen og hva som skal utføres i prosjektet for å utløse neste fase.

- i. Prosjektplan:
 - I hvilken grad redegjør prosjektet for hva som skal gjøres, hvorfor aktivitetene er viktig, hva som ansees som suksessfullt utfall og hva resultatene vil utløse?
 - I hvilken grad presenterer prosjektet en realistisk gjennomføringsplan med målbare milepæler og tilhørende aktiviteter?
- ii. Ledelse, gruppe og ekspertise:
 - I hvilken grad har prosjektet tilgang til nødvendige ressurser og ekspertise til å gjennomføre prosjektet?
 - I hvilken grad finnes det en plan for å involvere relevante eksterne aktører (investorer, partnere, kunder, interessenter, mentorer, samfunnsaktører, osv.)?
- iii. Budsjett:
 - I hvilken grad er budsjett og finansierungsplaner realistiske, kostnadseffektive og tydelig forankret i prosjektets planer og ressursbehov?

Hva kan være mangler for dette kriteriet?

For dette kriteriet kan det være flere typer mangler, for eksempel at;

- det er uklart hva som skal oppnås ved prosjektslutt/fremskaffes for å utløse neste fase
- prosjektplanen legger opp til svak involvering/forankring hos, relevante markedsaktører
- milepæler er ikke målbare eller forankret opp mot beslutningskritiske momenter
- prosjektteam er ikke i tilstrekkelig grad dedikert eller mangler kritisk kompetanse
- planlagt bruk av støtten er lite kostnadseffektivt

Forventninger til søknadsvurderingene

Norges forskningsråd foretar en omfattende behandling av alle søknader. Vurderingene som utføres av eksterne eksperter er et svært viktig ledd i søknadsbehandlingen, og vil i etterkant deles med søkerne i anonymisert form for å bidra til læring. Dette inkluderer både karakterer og kommentarer fra de individuelle ekspertvurderingene, i tillegg til ekspertpanelets konsensuskarakterer og – kommentarer, for søknader som behandles videre i paneler.

I forkant av en eventuell panelbehandling vil eksperter få tilgang til de individuelle ekspertvurderingene i sin helhet (ikke anonymisert). På denne måten vil paneleksperter;

- få innsikt i hverandres begrunnelser
- bli oppmerksomme på nye aspekter og få innsikt i komplementerende kompetanse
- være bedre i stand til å forberede kritiske spørsmål til prosjekter for å oppklare uenigheter

Det er derfor viktig at informasjon om mangler i søknaden påpekes i kommentarfeltene tilhørende de ulike kriteriene. Det skal settes karakter på hvert kriterium ut fra hvor godt søknaden svarer på hovedspørsmålet til kriteriet og på de ulike underpunktene. Dersom en svakhet eller uklarhet gjør at karakteren trekkes ned, så skal det begrunnes hvorfor dette er en mangel og hvor betydelig den er. Gode karakterer skal også begrunnes med henvisninger til innholdet i søknaden. Det må være en tydelig logikk mellom begrunnelse, karakter og beskrivelsen av karakterskalaen.

Mangler og uklarheter som trekkes frem i kommentarfeltene danner grunnlaget for;

- 1) hva som må utbedres i en ny søknad ved et ev. avslag, eller
- 2) hva som må utdypes i revidert søknad før prosjektet kan starte, ved en ev. bevilgning

Selve vurderingsprosessen er ment å representere en egenverdi for søker, uavhengig om prosjektet får finansiell støtte eller ikke. Den enkelte ekspert sine vurderinger og tilbakemeldinger er ikke å anse som fasitsvar, men er ment å gi søker innsikt i hva de har lykket med å kommunisere og hvordan prosjektet oppfattes fra et kommersielt- og markedspektiv. I kommentarfeltene tilhørende de ulike kriteriene oppfordres det derfor i tillegg å skrive;

- forslag til kritiske spørsmål som søkere bør undersøke nærmere
- forslag til potensielle partnere, mentorer og konkurrenter de bør holde et øye med
- gode råd knyttet til det spesifikke markedet, ev. planlagte prosjektaktiviteter

For at tilbakemeldingen til søker skal bli så god som mulig, ber vi deg forholde deg til følgende prinsipper når du skal begrunne dine karakterer:

- Karakteren skal begrunnes med tekst som er klart knyttet til det som etterspørres i kriteriet
- Bruk nøytralt, analytisk og entydig språk. Skriv tilbakemeldingen på norsk, dansk, svensk eller engelsk.
- Bruk grammatisk korrekte, fullstendige og klare setninger uten fagspråk, spesielle termer og forkortelser.
- Unngå å ta forbehold om egen kompetanse, og påstander om at søknaden ikke er troverdig.
- Unngå å referere til personers alder, nasjonalitet, kjønn, eller andre personlige forhold.
- Unngå å sammenligne med eller referere til andre søknader du har til vurdering eller har vurdert tidligere.
- Bruk et objektivt språk og unngå nedlatende eller kritiske kommentarer om prosjektleder, forskningen og utviklingen som foreslås, eller fagfeltene som søknaden handler om.
- Dobbeltsjekk at kommentarene dine samsvarer med karakteren, ref. beskrivelsen karakterskalaen.

Følger du disse prinsippene vil tilbakemeldingene til søker være konstruktive, uavhengig av om søknaden får høye eller lave karakterer.